

Б. М. Фільц

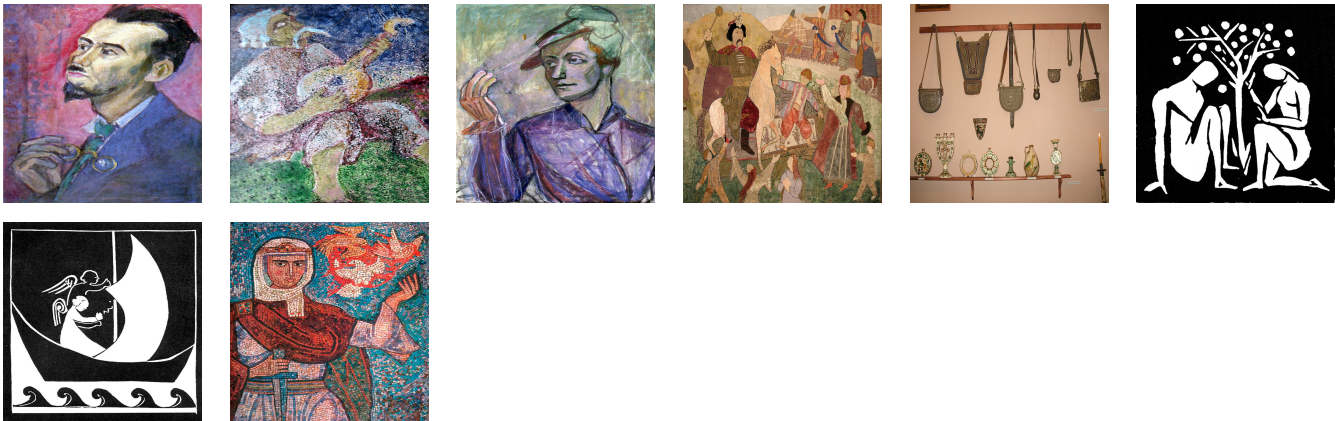
Музика Ярослава Львівна

МУЗИКА Ярослава Львівна (10. 01. 1894, с. Залісці, нині Шумського р-ну Терноп. обл. – 24. 11. 1973, Львів) – живописець, графік, реставратор і громадсько-політична діячка. Дружина М. Музики, племінниця С. Крушельницької, тітка Б. Фільц. Співзасн. Асоц. незалеж. укр. митців у Львові (1931). Член СХУ (1939). Художню освіту здобула у студії С. Батовського-Качора (1917–19) та на факультеті пластики (1920–23) Вільної академії крас. мистецтв у Л. Підгорецького у Львові, АМ А. Лота в Парижі (1935). Реставрувати ікони навч. 1910–14 у твор. майстерні НТШ у М. Бойчука (за його порадою 1928 стажувалася в Центр. наук.-реставрац. майстернях в І. Грабаря в Москві), а також у Новгороді, Пскові та Києві. Від 1924 працювала рисувальницею у Нац. музеї у Львові. У 1930-х рр. подорожувала країнами Скандинавії, знайомилася з мистецтвом Франції, Венеції, Італії. Брала участь у товаристві «Союз українок». Делегатка Укр. жін. конгресу в Станіславі (нині Івано-Франківськ, 1934). Самобут. творчістю, профес. вишколом європ. рівня, постій. пошуком у різних галузях мистецтва й розмаїтих видах техніки утвердила себе серед найяскравіших мист. особистостей Львова 20 ст. Основні галузі – станк., монум. і декор. мистецтво, книжк. та пром. графіка, емальєрство. Значне місце в мист. спадщині займає шевченкіана. Організовувала художні виставки. Авторка статей у львів. ж. «Нова хата», «Жіноча доля», «Жінка» («Жіночі силуетки з шостої виставки Українських незалежних митців», 1935, № 2; «Забавки», 1936, № 6, 7; «Павло Ковжун – товариш», 1939, № 5), «Мистецтво». 1945 під всевд. Сова була зв'язковою Р. Шухевича. Заарешт. 1948 органами НКВС під час перебування в Будинку творчості у смт Гурзуф (Ялтин. міськради, нині АР Крим), за націоналіст. діяльність засудж. до 25-ти р. виправно-труд. робіт. Покарання відбувала у Тайшетлазі (Кемеров. обл., РФ), 3-х ін. сибір. таборих, де працювала на лісозаготівлі, розколюванні слюди. Звільн. 1956 у зв'язку з амністією. Учасниця міських, всеукр., зарубіж. худож. виставок від 1922. Персон. – у Львові

(1964, 1968, 1974, 1984, 1994 – посмертна), Києві (1970). У 2000 засн. Терноп. обл. премію ім. М. У Львові на її честь названо вулицю; на будинку НТШ на вул. В. Винниченка, № 26, де 1909–73 М. проживала, встановлено мемор. дошку з бронз. барельєфом (скульптор Е. Мисько), на могилі – бронз. барельєф (автор Є. Дзиндра); 2010 у 3-х залах галереї мистецтв (передала власні архів, художню спадщину та колекцію творів нар. мистецтва) відкрито постійно діючу експозицію, присвяч. її життю і творчості.

Фотоілюстрації

Основні твори

живопис – «Старий з бородою» (1923), «Княгиня Ольга» (1925), «Гуцул із люлькою» (1928), «Леся Українка», «М. Музика», «С. Крушельницька», «О. Савчинська-Ланцуцька» (усі – 1930-і рр.), «Жіночий портрет» (1933), «Венеція», «Грушки» (обидва – 1935), «М. Рудницький» (1936; 1963), «Б. Фільц» (1948; 1957; 1959), «В. Свенціцька» (1950-і рр.), «М. Федюк» (1964); серії – «Пейзажі Сибіру», «Квіти», «Жінки» (усі – 1950-і рр.); графіка – екслібриси В. Луцького, Д. Бандрівської, І. Борковської, М. Шипайла, П. Дереша (усі – 1930-і рр.), Ю. Бордюка, Ю. Панчишина (обидва – 1930), Б. Кудрика (1931), Т. Іванової (1936), М. Колесси (1959), І. Крип'якевича (1961); серії – «Мініатюри на слюді» (1950-і рр.), ліноритів «Мати» (1960-і рр.), емалей «На теми творів Т. Шевченка» (1963), «Т. Шевченкові» (1961–64), «Символи Г. Сковороди» (1969); «Т. Шевченко» (1952, інкрустація на слюді; 1958, емаль); мозаїка «Зустріч О. Довбуша із Дзвінкою» (1962); емалі – «Народні повір'я», «Перебендя» (обидві – 1966); вітраж «Анна Ярославна» (1967).

Рекомендована література

1. Ярослава Музика: Каталог виставки. Л., 1968;
2. Овсійчук В. А. Від усіх стихій // ЛУ. 1968, 26 лип.;
3. Лубківський Р. Відвідини Ярослави Музики // Наука і культура. К., 1987. Вип. 21;
4. Шимчук Є. Призначення, що природне, як небо: Виставка творів та колекції, присвяч. 100-річчю від дня народж. Я. Музики // Шлях Перемоги. 1994, 15 січ.;

5. Стецько В. Доля Ярослави Музики // ОМ. 1995. № 1;
6. Ріпко О. У пошуках минулого. Ретроспектива мистецької культури Львова ХХ ст.: Світлій пам'яті Я. Музики присв'ячується. Л., 1996;
7. Кравченко Я. Символи Григорія Сковороди та Михайла Бойчука у творчій долі Ярослави Музики // ОМ. 2008. № 4;
8. Фільц Б. Ярослава Музика: Творчість, заповідана Україні // Українки в історії: Нові сторінки. К., 2010;
9. Її ж. Українські музиканти на портретах Ярослави Музики // Музика. 2015. № 6;
10. Шимчук Є. Призначення – природне, як небо. Ярослава Музика. Л., 2016;
11. Кузіч Р. Екслібриси у творчості Ярослави Музики // ОМ. 2017. № 1.

Бібліографічний опис:

Музика Ярослава Львівна / Б. М. Фільц// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-70398>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).